

Pareiškimas

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Pareiškimas dėl asmens duomenų tvarkymo vėl atvėrus sienas po COVID-19 protrūkio

Priimta 2020 m. birželio 16 d.

Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) priėmė šį pareiškimą:

1. 2020 m. birželio 11 d. Komisijos komunikate dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo taikymo trečio įvertinimo Šengeno valstybės narės ir Šengeno asocijuotosios valstybės raginamos iki 2020 m. birželio 15 d. panaikinti vidaus sienų kontrolę, o laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo galiojimą pratęsti iki 2020 m. birželio 30 d. Komunikate taip pat išdėstytas požiūris į paskesnę laipsnišką apribojimo panaikinimą, kuris atitinka bendras Europos veiksmų gaires dėl COVID-19 priemonių panaikinimo, dėl kurių Europos Vadovų Taryba susitarė 2020 m. kovo 26 d.
2. Šiomis aplinkybėmis 2020 m. birželio 15 d. keletas valstybių narių pradėjo laipsniškai atsisakyti kovos su COVID-19 pandemija priemonių, įskaitant laisvo asmenų judėjimo vidaus rinkoje ir Šengeno erdvėje apribojimus, taip pat apribojimus, taikomus iš trečiųjų šalių per ES išorės sienas atvykstantiems piliečiams. Su laipsnišku panaikinimu susiję planai apima priemones, kurių paskirtis yra kontroliuoti į EEE teritoriją atvykstančių ir (arba) joje keliaujančių asmenų srautą. Panašių nacionalinių priemonių imasi Europos duomenų apsaugos valdybos EEE / ELPA valstybės narės, pavyzdžiui, Šengeno asocijuotosios valstybės.
3. EDAV puikiai supranta pagrindinės teisės į sveikatą svarbą, tačiau jokia būdu negalima teigti, kad minėtomis priemonėmis pažeidžiamos asmenų pagrindinės teisės ir laisvės, visų pirma teisė į duomenų apsaugą. Todėl šis pareiškimas – tai bandymas suderinti pagrindines teises, kurioms dėl dabartinės COVID-19 pandemijos kyla pavojus.
4. Tvarkant įvairių rūšių asmens duomenis prie sienų, sudaroma galimybė iš dalies atverti sienas. Apskritai duomenys tvarkomi siekiant užkirsti kelią pandemijai ir ją kontroliuoti, šiuo tikslu tam tikromis priemonėmis mažinant rizikos veiksmų poveikį. Dabartinės valstybių narių numatytos arba

įgyvendinamos priemonės apima, pvz., COVID-19 testus, reikalavimą turėti sveikatos priežiūros specialistų išduotą pažymėjimą ir savanorišką kontaktų atsekimo programėlės naudojimą¹. Taikant daugumą priemonių, tvarkomas tam tikras asmens duomenų kiekis. Renkamų duomenų kategorijos gali būti, pvz., kontaktiniai duomenys, sveikatos duomenys ir buvimo vietos duomenys.

5. Kaip anksčiau nurodė EDAV, duomenų apsauga netrukdo kovoti su COVID-19 pandemija. Duomenų apsaugos teisės aktai taikomi toliau ir sudaro sąlygas veiksmingai reaguoti į pandemiją, kartu jie padeda užtikrinti pagrindinių teisių ir laisvių apsaugą. Remiantis duomenų apsaugos teisės aktais, įskaitant atitinkamą taikomą nacionalinę teisę, jau galima atlikti duomenų tvarkymo operacijas, kurios yra būtinos prisidedant prie kovos su pandemijos, pvz., COVID-19, plitimu.
6. Todėl EDAV ragina valstybes nares sprendžiant, kokius asmens duomenis tvarkyti būtina siekiant užtikrinti, kad pandemijos plitimo rizika būtų sumažinta ir kad būtų gerbiamos pagrindinės asmenų teisės ir laisvės, laikytis bendro Europos požiūrio. Priimdamos sprendimus dėl būtinų priemonių, valstybės narės privalo gerbti Chartijoje nustatytas pagrindines teises į privatumą ir duomenų apsaugą, taip pat bendrąsias duomenų apsaugos taisykles. EDAV pažymi, kad asmens duomenų tvarkymas šiomis aplinkybėmis turi būti būtinas ir proporcingas. Atsižvelgiant į šiuos principus, priemonės taip pat turėtų būti pagrįstos moksliniais įrodymais. Be to, EDAV primena, kad asmens duomenų apsauga turi būti nuosekliai užtikrinama visoje Sąjungoje ir (arba) EEE, nepaisant duomenų subjekto buvimo vietos.
7. Konkrečiau, EDAV pažymi, kad pagal tam tikras duomenų apsaugos teisės aktų nuostatas reikalaujama, kad valstybės narės ypatingą dėmesį skirtų toliau nurodytiems principams.
 -) **Teisėtumas, sąžiningumas ir skaidrumas.** Su nustatytomis priemonėmis susijęs duomenų tvarkymas turi būti skaidrus ir sąžiningas duomenų subjekto atžvilgiu ir pagrįstas tinkamu BDAR 6 straipsnyje numatytu pagrindu arba BDAR 9 straipsniu, jeigu tvarkomi specialių kategorijų duomenys. Be to, duomenų subjektui atitinkamą ir susijusią informaciją reikėtų pateikti aiškiai ir lengvai prieinamu būdu.
 -) **Tikslo apribojimo principas.** Reikėtų tvarkyti tik tuos duomenis, kurie yra reikalingi kovojant su COVID-19 pandemija, siekiant užkirsti kelią pandemijos plitimui tarp valstybių ir palengvinti būtinų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą. Turėtų būti nurodytas kiekvieno duomenų valdytojo ir duomenų tvarkymo operacijų tikslas.
 -) **Duomenų kiekio mažinimas.** Valstybės narės turėtų tvarkyti tik tuos duomenis, kurie yra tinkami, tikslūs, aktualūs ir tik tiek, kiek būtina atsižvelgiant į apibrėžtą tikslą, kuriuo jie tvarkomi.
 -) **Saugojimo trukmės apribojimas.** Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi tik trumpą laikotarpį ir bet kuriuo atveju ne ilgiau nei būtina duomenų tvarkymo tikslu.
 -) **Duomenų saugumas.** Valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamą saugumo lygį įgyvendindamos atitinkamas technines ir organizacines rizikos vertinimu pagrįstas priemones, kad apsaugotų

¹ Žr. [Gaires Nr. 04/2020 dėl buvimo vietos duomenų ir sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimo priemonių naudojimo COVID-19 protrūkio aplinkybėmis](#) ir [Pareiškimą dėl kontaktų atsekimo programėlių sąveikumo poveikio duomenų apsaugai](#).

duomenis, pvz., naudodamos pseudonimų suteikimą ir tinkamo lygio šifravimą tais atvejais, kai tvarkomi itin asmeninio pobūdžio duomenys, pvz., sveikatos ir buvimo vietos duomenys.

) **Pritaikytoji ir standartizuotoji duomenų apsauga ir poveikio duomenų apsaugai vertinimas.** Valstybės narės turėtų įgyvendinti pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos principus ir prireikus atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą².

) **Dalijimasis asmens duomenimis.** Asmens duomenų valdytojai asmens duomenis turėtų gauti tik kai yra sudarytas duomenų tvarkymo susitarimas. Prireikus valstybės narės tokiame susitarime pagal BDAR 28 straipsnį turėtų aiškiai apibrėžti valdžios institucijos, kuri veikia kaip duomenų valdytoja, ir duomenų tvarkytojo pareigas. Duomenimis su kitais duomenų valdytojais reikėtų dalytis tik jeigu yra tinkamas teisinis pagrindas.

) **Automatizuotas individualių sprendimų priėmimas.** Sprendimas leisti atvykti į šalį turėtų būti grindžiamas ne tik turimomis technologijomis. Bet kuriuo atveju tokiame sprendime turėtų būti taikomos tinkamos apsaugos priemonės, įskaitant konkrečios informacijos duomenų subjektui suteikimą ir teisę reikalauti žmogaus įsikišimo, pareikšti savo nuomonę, gauti sprendimo, priimto atlikus šį vertinimą, paaiškinimą ir teisę ginčyti tą sprendimą. Tokia priemonė neturėtų būti susijusi su vaiku.

8. Galiausiai EDAV pažymi, kad **svarbu iš anksto konsultuotis su kompetentingomis nacionalinėmis duomenų apsaugos institucijomis, kai valstybės narės šiuo atžvilgiu tvarko asmens duomenis, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas teisingai taikyti duomenų apsaugos teisės aktus.**

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)

² Žr. 29 straipsnio darbo grupės [Poveikio duomenų apsaugai vertinimo \(PDAV\) gaires \(wp248rev.01\)](#), kurioms pritarė EDAV